

Οριακή ανοχή της Κυβέρνησης Παπαδήμου και άμεσες πολιτικές εξελίξεις.

Η διαδικασία συγκρότησης της Κυβέρνησης Παπαδήμου εκτόνωσε εν μέρει το εκρηκτικό κοινωνικό κλίμα που υπήρχε στη χώρα από τον Σεπτέμβριο. Εξασφαλίζει έτσι, πιθανότατα, τον αναγκαίο πολιτικό χρόνο για μια προσπάθεια ανασύνθεσης του «συστημικού» πολιτικού χώρου, ο οποίος με τη μη αναστρέψιμη συρρίκνωση του δικομματισμού εμφανίζει τεράστιο κενό στο επίπεδο της πολιτικής διαχείρισης.

Η σχετική (δημοσκοπική) συναίνεση στο πρόσωπο Παπαδήμου δεν πρέπει επ' ουδενί να συγχέεται με μια δομικότερη πολιτική συναίνεση, με βάθος χρόνου και με μονιμότερα χαρακτηριστικά. Η ανοχή που εμφανίζεται δημοσκοπικά στο πρόσωπό του συνδέεται με το γεγονός της απόλυτης, σχεδόν, απαξίωσης του πρώην Πρωθυπουργού Γ. Παπανδρέου. Ετσι, η αλλαγή προσώπου εκτονώνει συγκυριακά την πίεση, τουλάχιστον στο επίπεδο του επικεφαλής του κυβερνητικού σχήματος. Ωστόσο, η αποδοχή της Κυβέρνησης (πολιτικές και πρόσωπα), παρά το γεγονός ότι στηρίζεται από όλο σχεδόν το φάσμα της πολιτικής σκηνής πλὴν της Αριστεράς, είναι πολύ χαμηλότερη από την «αποδοχή Παπαδήμου», γεγονός που προαναγγέλλει την επιστροφή της έντονης πολιτικής δυσαρέσκειας τις αμέσως επόμενες εβδομάδες.

Οι κομματικοί συσχετισμοί στο επίπεδο της ψήφου συνέχισαν τις βασικές τάσεις της προηγούμενης περιόδου. Η διαφορά ΝΔ και ΠΑΣΟΚ διευρύνεται, ενώ παρατηρείται άνοδος των δύο αριστερών κομμάτων, του ΣΥΡΙΖΑ και της ΔΗΜΑΡ. Ο ΣΥΡΙΖΑ κερδίζει ένα μεγάλο μέρος της λαϊκής «αριστεράς» και πατριωτικής βάσης του παλαιού ΠΑΣΟΚ, ενώ η ΔΗΜΑΡ ένα μέρος του «εκσυγχρονιστικού» ΠΑΣΟΚ. Αν η πτωτική τάση του ΠΑΣΟΚ συνεχιστεί, δεν αποκλείεται τα εκλογικά ποσοστά του ΣΥΡΙΖΑ να αυξηθούν ακόμη περισσότερο. Η εκλογική επιρροή της ΔΗΜΑΡ, αντίθετα, θα εξαρτηθεί από τις εσωκομματικές ανακατατάξεις του σημερινού ΠΑΣΟΚ. Αν ενδεχομένως συγκροτηθεί ένα νέου τύπου «εκσυγχρονιστικό» πολιτικό κόμμα τα ποσοστά της ΔΗΜΑΡ θα συρρικνωθούν.

Η ΝΔ του Α. Σαμαρά δεν φαίνεται να επλήγη στο επίπεδο της ψήφου από την επιλογή της συγκυβέρνησης, τουλάχιστον σε πρώτο επίπεδο. Ωστόσο, όσο δεν δημιουργεί βεβαιότητα αυτοδυναμίας και παραμένει στα οριακά ποσοστά του 32-33%, θα δεχτεί πιέσεις για παράταση της Κυβέρνησης Παπαδήμου, πολύ περισσότερο αν η τελευταία καταφέρνει να διαχειρίζεται σχετικά – κάτι πολύ δύσκολο – την ένταση του κοινωνικού κλίματος.

Η σημερινή γεωγραφία των πολιτικών δυνάμεων στην Ελλάδα καθιστά το επόμενο διάστημα εξαιρετικά ενδιαφέρον από πλευράς πολιτικών ζυμώσεων. Δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο δημιουργίας ενός «εκσυγχρονιστικού – μνημονιακού» πολιτικού κόμματος, στο πρότυπο της σημερινής Κυβέρνησης Παπαδήμου, που θα στέγαζε τη νεοφιλελεύθερη πτέρυγα της ΝΔ, το «εκσυγχρονιστικό-νεοφιλελεύθερο» ΠΑΣΟΚ, την Δημοκρατική Συμμαχία και ένα μέρος της ΔΗΜΑΡ. Η δυναμική του οιονεί αυτού «κόμματος» υπολογίζεται περίπου στο 15-20%, γεγονός που παρέχει μια βάση εκκίνησης. Βεβαίως, μια τέτοια πολιτική κίνηση περνά από μια διάσπαση των δύο (πρώην) μεγάλων πολιτικών κομμάτων.

Χρ.Βερναρδάκης

Επίκουρος Καθηγητής Πολιτικής Επιστήμης

Επιστημονικός Σύμβουλος της VPRC